

PÄÄTÖS MAASTOLIIKENNELAIN (1710/1995) 8 §:N MUKAISessa ASIASSA

HAKIJAT Finavia Oyj
PL 50
01531 VANTAA
tietopalvelu@finavia.fi

Ruskon kunta
Vanhatie 5
21290 RUSKO
rusko@rusko.fi

Turun kaupunki
PL 355
20101 TURKU
turun.kaupunki@turku.fi

HAKIJOIDEN ESITYS

Hakijat ovat hakeneet Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (= Varsinais-Suomen ELY-keskus) maastoliikennelain 8 §:n mukaista, toistaiseksi voimassa olevaa moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttämisen alueellista kieltoa Ruskon kunnan ja Turun kaupungin alueilla Turun lentoaseman ympäristössä. Kielto koskisi muuta kuin maanomistajan sallimaa huoltoajoa.

Turun lentoaseman ympäristön maastossa tapahtuva luvaton ajo erityisesti moottoripyörillä ja mönkijöillä on ollut ongelma jo vuosia. Finavia Oyj, Ruskon kunta ja Turun kaupunki maanomistajina eivät ole antaneet suostumustaan maastossa ajoon omistamillaan alueilla. Maastoajo tapahtuu Antintalon (0270451) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella ja Munittulan (0285351) muuhun veden hankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Maastoajo alueella aiheuttaa pohjaveden pilaantumisriskin ja riski on olemassa erityisesti Ruskon Antintalon vedenottamon suoja-alueella. Pohjavesi on vedenottamon suoja-alueella laajalla alueella näkyvissä ja maakerrokset ovat muutoinkin ohuet. Pienikin polttoainevuoto tankkaus- ja vahinkotilanteessa voi pilata pohjavettä ja vahingon välitön havaitseminen maastossa on vaikeaa. Maastoajo aiheuttaa maaston kulumista, luontoarvojen heikkenemistä sekä riskin lentoturvallisuudelle, koska maastossa liikkuvat ajoneuvot pelästyttävät hirvieläimet ja muutkin lajit lentokentän alueelle ja

kiitoradalle alueen aitaamisesta huolimatta. Pohjavesialueiden lisäksi luvatonta maastoajoa on tapahtunut Pomponrahkan luonnonsuojelualueella ja Natura-alueella.

ASIAN KÄSITTELY

Kuulutukset

Esityksestä on kuulutettu ja siihen liittyvät asiakirjat ovat olleet nähtävillä Ruskon kunnan, Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla 27.5.-9.6.2021. Kuulutus on julkaistu Turun Sanomissa 27.5.2021.

Lausunnot

Esityksestä pyydettiin lausunto Lounais-Suomen poliisilaitokselta ja Rajavartiolaikokselta sekä kommentit Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen Alueiden käyttö-, Luonnonsuojelu-, Vesi- ja Ympäristönsuojeluyksiköiltä. Ruskon kunnanhallitukselta pyydettiin lausunto mahdollisista muistutuksista ja Turun kaupunginhallitukselta pyydettiin lausunto maanhankintapäällikön esityksestä sekä mahdollisista muistutuksista. Finavia Oyj:ltä pyydettiin vastine Turun kaupungin lausunnosta sekä jätetystä muistutuksesta.

Lounais-Suomen poliisilaitos on lausunnossaan 11.6.2021 pitänyt kiellon määräämistä hakemuksissa mainituin syin, mukaan luettuna pohjaveden pilaantumisriski, perusteltuna eikä näe sille estettä. Poliisilaitos on lausunnossaan pyytänyt huomioimaan, että maastoliikennelain 4 §:n 2 momentin 1- ja 2 -kohdan mukaista viranomaisliikennettä ja energia- tai tietoliikennelaitteiden huoltotöihin liittyvää liikennettä ei voida kieltää ja että saman momentin 3-6 -kohtien liikenne voidaan kieltää vain erityisen painavasta syystä.

Länsi-Suomen merivartiosto on lausunnossaan 30.5.2021 katsonut, ettei estettä maastoliikennelain 8 §:n mukaiselle kiellon määräämiselle ole. Kiellolla ei ole olennaista vaikutusta Rajavartiolaitoksen toimintaan tai resursseihin. Rajavartiolaitos voi kiellon voimaan saattamisen jälkeenkin liikkua alueella Rajavartiolaitoksen käytössä olevalla kulkuneuvolla, jos se on välttämätöntä Rajavartiolaitoksen tehtävien suorittamiseksi (laki Rajavartiolaitoksesta, 39 §). Kiellon noudattamisen valvominen on Rajavartiolaitoksen osalta toteutettavissa muiden virkatehtävien yhteydessä tai muiden viranomaisten kanssa yhdessä toteutettavien maastoliikenteen valvontatilaisuuksien yhteydessä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristönsuojeluyksikkö on kommentoinut esitystä 28.7.2021 pohjaveden suojelun osalta seuraavasti: ”Merkittävä osa kieltoalueesta sijaitsee Antintalon vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (1-luokka), Munitulan muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (2E-luokka) sekä Lentokentän muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (2E-luokka). Antintalon pohjavesialueella on voimassa myös

pohjavedenottamon vesilain mukainen suoja-aluepäättös ja osa kieltoalueesta on vedenottamon suoja-alueella. Maastoajo pohjavesialueilla aiheuttaa pohjaveden pilaantumisriskin ja riski on olemassa erityisesti Ruskon Antintalon vedenottamon suoja-alueella. Pohjavesi on vedenottamon suoja-alueella laajalla alueella näkyvissä ja maakerrokset muutoinkin ohuet. Pienikin bensavuoto tankkaus- tai vahinko-tilanteessa voi pilata pohjavettä ja vahingon välitön havaitseminen maastossa on vaikeaa. Hakemus on asianmukaisesti perusteltu ja pohjaveden suojelun kannalta moottorikäyttöisten ajoneuvojen käytön kieltäminen pohjavesialueella on tarpeen pohjaveden laadulle aiheutuvan vaaran vähentämiseksi. Pohjavesialueille on laadittu vuonna 2010 pohjaveden suojelusuunnitelma, jossa on kiinnitetty huomiota Antintalon vanhalla soranottoalueella kulkeviin useisiin motocrossratoihin. Suojelusuunnitelmassa yhtenä toimenpidesuosituksena on esitetty pohjavesialueiden sorakuoppien käytön estämistä motocrossratoina.
https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/2010-turun_kaarinan_ja_ruskon_pohjavesialueiden_suojelusuunnitelma.pdf”

Muistutukset

Esityksestä jätettiin nähtävillä oloaikana yksi muistutus. Muistutuksessa 23.6.2021 todetaan, että esitetty kieltoalue on huomattavasti suurempi kuin alue, jolla ongelmallista ajoa tapahtuu. Ongelmallinen ajo tapahtuu aivan ehdotetun alueen pohjoispäässä sijaitsevan uimakäytössä olevan hiekkakuopan ympäristössä. Muistutuksessa viitataan myös enduroharrastukseen, joka muistutuksen mukaan on ollut kieltämättä luvatonta. Ajelua on ollut jo yli 50 vuotta; välillä luvanvaraista maksua vastaan ja välillä ns. hiljaisen hyväksynnän kautta. Tilanne liittyy siihen, ettei enduroharrastajille ole muutakaan paikkaa Turusta osoitettu vaan alue toisensa jälkeen on poistettu em. käytöstä. Antintalon pohjavesialueella tapahtuu vain edellä kuvailtua ongelma-ajoa uimakuopan ympäristössä. Enduroharrastuksen pohjavedelle aiheuttama riski on olematon. Tankkausta ei luonnollisestikaan suoriteta maastossa vaan ennen ajopaikalle lähtöä tai matkalla suoraan jakeluaseman mittarista. Tankista ei vuoda polttoainetta vaikka pyörä kaatuu, koska tankin korkeissa on vuodon estävät venttiilit. Maasto on paikoin kulunut. Häviävä osa kulumisesta on johtunut enduroajelusta. Alueella on runsaasti vanhoja sorakuoppia ja tiepohjia, joita käytetään muilla ajoneuvoilla. Turun puolella alueet on kaavoitettu teollisuustonteiksi ja maanrakennustyöt kallioiden louhimisineen ovat käynnissä. Rahtiterminaalista Raisioon päin on lähes Natura-alueeseen asti paikalle ajettua jätemaata. Myös lentokentän Ruskon puoleisia alueita suunnitellaan teollisuuskäyttöön. Pomponrahkan luonnonsuojelualueella ja Natura-alueella ei ole ajettu vuosikausiin. Esityksen mukainen ajokielto aiheuttaa käsittelykuluja ja myönteisen päätöksen jälkeen maastoon merkitseminen kustannuksia. Ilman valvontaa ei kiellolla ole vaikutusta. Mitään oleellista ei kuitenkaan kiellolla saavuteta, koska ajelu on jo nyt kiellettyä. Vähintäänkin kieltoalueista on poistettava turhat osat ja keskityttävä varsinaiseen ongelmaan alueen pohjoispään uimalan ympärillä.

Turun kaupungin lausunto esityksestä ja muistutuksesta

Turun kaupungin ympäristönsuojelupäällikkö on antanut asiassa lausunnon 28.10.2021. Rakennus- ja lupalautakunta on 23.1.2020 § 15 tekemällään päätöksellä delegoinut maastoliikennelain mukaisten asioiden käsittelyn ympäristönsuojelupäällikölle. Lausunnossa todetaan, että Ruskon kunta, Finavia Oyj ja Turun kaupunki ovat päättäneet hakea maastoliikennelain 4 §:n mukaista kieltä Varsinais-Suomen ELY-keskukselta maastossa moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla tapahtuvaan luvattomaan ajamiseen. Maastoliikennekieltoa koskevaa hakemusta ei ole tehty minkään erityisen harrastusmuodon tai toiminnan takia vaan alueen luonnolle ja pohjavesille aiheutuvan haitan ja riskin vuoksi. Esitetty kieltoalueen raja on tehty pääosin kiinteistörajojen perusteella. Turun kaupunki ei ole antanut maanomistajana lupaa maastoajoon. Turun kaupunki ja Finavia asettivat viitisen vuotta sitten maastoon kieltokylttejä, mutta niillä ei ollut suurempaa vaikutusta ajeluun. Suurin osa kylteistä tuhottiin pian asentamisen jälkeen. Maastossa ajetaan yleisesti myös Pomponrahkan Natura-alueella. Finavian hallinnoimien kiinteistöjen osalta kieltoaluerajaus on esitetty niin, että koko Natura-alue ei ole hakemuksessa mukana. Koko Natura-alueen saaminen mukaan kieltoalueen rajaukseen on kuitenkin ehdottoman tarpeellista. Maastoliikennelain 32 §:n perusteella moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttäminen maastossa valvovat poliisi, tullilaitos ja rajavartiolaitos. Turun kaupunki on antanut Rajavartiolaitokselle alueen valvontaa varten maanomistajana suostumuksen sakkomenettelyyn kiistattomissa tie- ja maastoliikennelain rikostapauksissa. Luvattoman maastoajon valvonta helpottuu, kun on kyse usean maanomistajan yhteisestä hakemuksesta. Samoin myös alueen merkitseminen maastoon on selkeämpää yhtenä kokonaisuutena. Ympäristönsuojelu pitää tärkeänä maastoliikennelain mukaisen kiellon asettamista, kieltoalueen merkintää maastoon sekä kieltoalueen tehokasta valvontaa poliisin ja Rajavartiolaitoksen toimesta.

Ruskon kuntaan ei ole toimitettu muistutuksia eikä Ruskon kunnanhallitus ole antanut asiassa lausuntoa.

Finavia Oyj on vastineessaan 20.1.2022 todennut, että Turun kaupungin lausunnossaan esittämät lisäalueet (Natura-alueet) voidaan ottaa mukaan kieltoaluerajaukseen.

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Varsinais-Suomen ELY-keskus kieltää moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttämisen maastossa liitekarttaan merkityllä maa-alueella Turun lentokentän läheisyydessä Ruskon kunnan ja Turun kaupungin alueilla.

Kielto ei koske maastoliikennelain 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa eikä em. momentin 5 ja 6 kohtien mukaista liikkumista. Päätöksellä ei myöskään kielletä liikkumista alueella moottorikäyttöisellä ajoneuvolla välttämättömissä alueen hoito- ja valvontatehtävissä.

Kiellon voimaantulo

Kielto tulee voimaan karttaliitteen mukaisella alueella 1.4.2022 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Kielto on voimassa toistaiseksi.

Kieltoalueen merkitseminen

Finavia Oyj:n, Ruskon kunnan ja Turun kaupungin on merkittävä kielto alueelle tai sen läheisyyteen maastoliikenneasetuksen (10/1996) 11 ja 12 §:issä säädetyllä tavalla.

Maastoliikennelain 11.2 §:n mukaan kieltä tai rajoitusta koskevat merkit saadaan asettaa toisen omistamalle tai hallitsevalle alueelle riippumatta alueen omistajan tai haltijan suostumuksesta, jos merkeistä ei aiheudu omistajalle tai haltijalle mainittavaa haittaa.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen maastossa tietyllä maa-alueella maastoliikennelain 8 §:n mukaan, mikäli siitä aiheutuu haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeinolle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle taikka yksityiselle edulle ja mikäli kielto edistää liikenneturvallisuutta. Kielto voi olla voimassa määräjän tai toistaiseksi.

Maastoliikennelain 8 §:n 1 momentin mukaan kielto ei koske maastoliikennelain 4 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohtien mukaista poliisin, tullilaitoksen tai rajavartiolaitoksen virkatehtäviin tai sairaankuljetukseen taikka palo- ja pelastustoimen tehtäviin liittyvää kulkemista eikä erityisistä syistä muihin virkatehtäviin sekä energia- ja tietoliikennelaitteiden huoltotoihin liittyvää kulkemista.

Maastoliikennelain 8 §:n 2 momentin mukaan kielto ei koske maastoliikennelain 4 §:n 2 momentin 5 ja 6 kohtien mukaista ammattimaisessa metsätaloustyössä käytettävien koneiden huolto- ja korjaustöiden vaatimaa kulkemista lumipeitteen aikana tai vaikeiden tieolojen eikä vakinaisen tai vapaa-ajan asunnon sijainnin vuoksi välttämätöntä kulkemista ellei ELY-keskus erityisen painavista syistä toisin määrää.

Ottaen huomioon hakijoiden esityksen, annetut lausunnot, muistutuksen sekä vastineen ELY-keskus katsoo, että maastoliikennelain mukaiselle kiellolle ovat riittävät luonnon- ja ympäristönsuojelulliset perusteet. Päätöksen kohteena olevalla alueella on ajettu maastossa moottorikäyttöisillä kulkuneuvoilla huolimatta siitä, että maanomistajat eivät ole antaneet ajolle lupaa. Alueella sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita, joiden pilaantumisriski on suuri. Päätöksen kohteena oleva alue on suurelta osin myös Natura 2000 -verkoston kohdetta Pomponrahka FI0200061, jonne on perustettu Pomponrahkan luonnonsuojelualue sekä suojelualueen uusi laajennus. Pomponrahka ja Isosuo kuuluvat myös soidensuojeluohjelmaan kohteeseen Isosuo SSO020044. Alueen luonnonarvot (mm. suoluontotyypit, sammalet, kasvipeitteiset kalliot) ovat maastossa ajamisen johdosta alttiita heikkenemiselle. Kielto maastoajoa koskien on perusteltavissa myös lentoturvallisuuden näkökulmasta eläinten paetessa maastoajoa lentokentän kiitorata-alueelle.

KUULUTTAMINEN PÄÄTÖKSESTÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätöksestä kuulutetaan Ruskon kunnan, Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla sekä Turun Sanomat -lehdessä. Päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 §:n mukaisena yleistiedoksiantona.

PÄÄTÖKSEN SAATAVILLA PITÄMINEN

Ruskon kunnan ja Turun kaupungin tulee pitää päätöstä koskevat tiedot saatavilla niin kauan kuin rajoitus on voimassa.

PÄÄTÖKSEN VALVONTA JA RIKKOMINEN

Maastoliikennelain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle toimialueellaan ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttämistä maastossa valvovat poliisi, tullilaitos ja rajavartiolaitos.

Maastoliikennelain nojalla annettujen määräysten rikkomisesta rankaisemisesta säädetään maastoliikennelain 25 §:ssä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maastoliikennelaki (1710/1995): 1, 4, 8, 9, 11 ja 31 §:t
Maastoliikenneasetus (10/1996): 1-6 §:t
Hallintolaki (434/2003): 55 ja 62 §:t

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä. Päätös annetaan yleistiedoksiantona ja tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta ELY-keskuksen verkkosivuilla. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Lisätietoja antaa ylitarkastaja Teija Jokinen, puh. 0295 022 770 tai teija.jokinen@ely-keskus.fi.

Yksikönpäällikkö

Olli Mattila

Ylitarkastaja

Teija Jokinen

Sähköinen hyväksyntä on tämän asiakirjan viimeisellä sivulla

LIITTEET Karttaliite (kieltoalue)
Valitusosoitus

SUORITEMAKSU

Maksuvelvolliset: Finavia Oyj, Ruskon kunta ja Turun kaupunki

Maksu: 570 euroa

Perusteet: Valtion maksuperustelaki (150/1992) ja valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021 (TEM/2020/213)

JAKELU

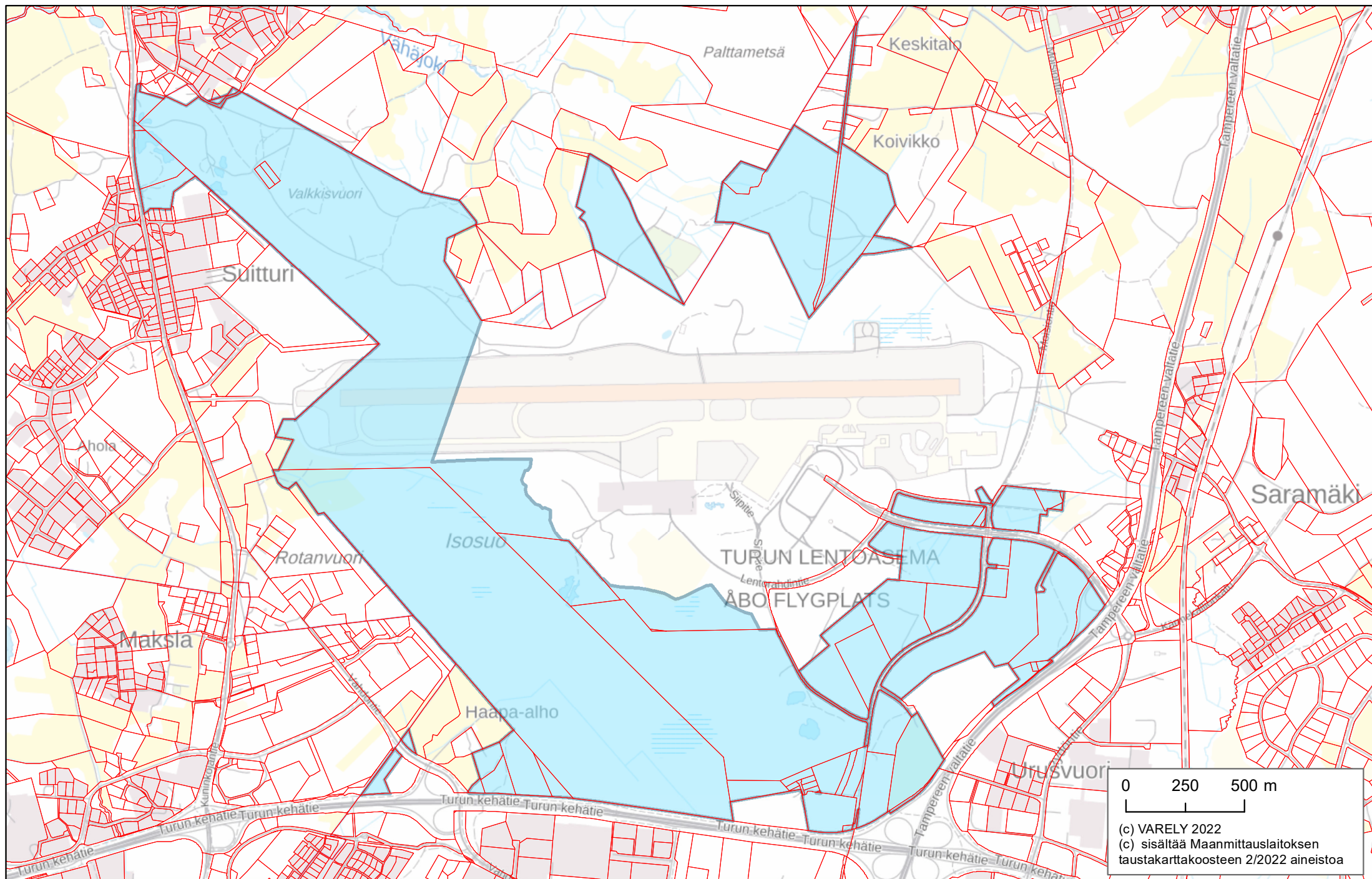
Päätös Finavia Oyj, tietopalvelu@finavia.fi
Ruskon kunta, rusko@rusko.fi
Turun kaupunki, turun.kaupunki@turku.fi

Tiedoksi Lounais-Suomen poliisilaitos, kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi
Rajavartiolaitos, rajavartiolaitos@raja.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus / Ympäristönsuojeluyksikkö / Sanna-Liisa Suojasto

Tämä asiakirja VARELY/5331/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5331/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mattila Olli 04.02.2022 14:26

Esittelijä Jokinen Teija 03.02.2022 16:08

Liitekartta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen antamaan päätökseen dnro VARELY/5331/2020

Turussa 3.2.2022

Teija Jokinen
ylitarkastaja (sähköinen hyväksyntä)

 Kieltoalue, jolla moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttö on kielletty maastossa.

Tämä asiakirja VARELY/5331/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5331/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Jokinen Teija 03.02.2022 16:11